GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3,50
OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. — Priopćeno po retku D 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Stedionice Zagreb br. 39.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
NOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III — ŠIBENIK, 19 OKTOBRA 1935 — BROJ 284

Situacija poslije petomajskih izbora

Op. ur. — Od jednog mlađeg našeg sugrađanina dobili smo slijedeći članak. U želji da omogućimo slobodnu diskusiju (u granicama mogućnosti) u svim pitanjima, pa i ovom, donosimo ovaj članak, držeći se one: neka se čuje svaka strana. Smatramo da će se dostojanstvenom diskusijom najbolje doprinjeti onom krajnjem rješenju koje svi mi želimo: uređenju naših unutrašnjih prilika na najbolji način.

Petomajski izbori dali su posve novi pravac političkim prilikama u našoj državi.

Petog maja, narod, uza svu snagu režima, uspjeo je izraziti svoju volju. Većina, i ako ne službena, većina od preko milijon ljudi osudila je režim i vladu Bogoljuba Jevtića a s njom skupa i sve režime koji nijesu bazirani na povjerenju naroda.

Narod je rekao, da se ne odriče svojih prava, da hoće upravu i vladu njegove volje, demokraciju.

Jasno je da poslije te odredjene i dinamične izjave narodne svolje nije bilo moguće produžiti starim režimom i starom vladom, te je s toga kao nužnost došla vlada g. Milana Stojadinovića, koja je sebi stavila u dužnost, likvidaciju starih režima i uspostavu demokracije, u punoj parlamentarnoj formi.

Ali pored te činjenice i pored te izjave narodne volje, koja nije ograničena na pojedine predjele naše države i na pojedina plemena, petomajski izbori osvijetlili su i utvrdili jednu drugu činjenicu; a to je da Hrvati traže uredjenje države koje neće brisati njihov posebni individualitet i koja će im omogućiti punu snagu njihove volje u hrvatskim predjelima naše države.

To je činjenica koja je danas posve jasna, koju nitko nemože poricati, jer 600.000 izbornika hrvatskih predjela naše države, a što je skoro njihov ukupan broj, glasalo je za listu Dr. Vlatka Mačeka, za spomenuti program.

Snaga te činjenice mnogo je jača, kad se ima u vidu da ta odluka, da taj izraz narodne volje dolazi poslije punih 17 godina našeg državnog života, poslije bezbroj pokušaja da se Hrvate uputi u korito jugoslavenske integralističke politike.

Te okolnosti nedvojbeno dokazuju da sada i za dogledno vrijeme nemože biti govora, da će Hrvati taj stav napustiti.

Sada nastaje pitanje u novo stvorenim prilikama i pod novim okolnostima, kakav politički stav moraju uzeti oni, kojima je politički ideal Strosmajerova ideologija i kako toj ideologiji sada mogu najbolje poslužiti. — Dva su stava; ili upustiti se u borbu, ostati tobož konzekventan, stvoriti neovisnu političku grupu ili pak prikloniti se redovima udružene opozicije, grupi koja ima namjeru da izgladi opreke, da stvori povjerenje i da nadje i utvrdi državno uredjenje, koje će zadovoljiti hrvatskim težnjama.

Izbor može biti jedino uz drugu grupu za sporazum, jer bez sporazuma izmedju Srba, Hrvata i Slovenaca nema mjesta i ne može biti govora o jugoslovenstvu. Sporazum to je baza prve i svake jugoslovenske politike, jedino iz sporazuma putem evolucije može da pobjedi jugoslovenstvo jedinstva, slobode i jednakosti.

Upustiti se u borbu iz neke načelnosti i ne elastičnosti, neudovoljiti opravdanim zahtjevima značilo bi u narod uvesti borbu, mržnju, stvoriti jaz nepremostivi, upropastiti vlastiti ideal.

S. A.

Tajni francuski transporti za Italiju

Pariz 19. — Francuski list „Humanité" doznaje da su prošle noći otputovala iz francuskog mjesta Villeneuve dva voza sa četrdeset vagona punih municije i ratnog materijala za Italiju. Na istoj stanici stoje u pripremnosti još dva voza koja će prevesti u Italiju ogromne količine šećera, masti i sapuna.

Osim toga doznaje uredništvo toga lista da je francuska vlada ovlastila jedan veliki francuski koncern da čim prije sklopi sa talijanskom vladom sporazum o uvozu francuskih agrarnih proizvoda u Italiji.

Pred novom podunavskom konferencijom

Prag 19. — U političkim krugovima se govori da će se doskora održati podunavska konferencija i to bez učešća Italije, koja neće biti u stanju da se tome opre zbog svojih briga u Istočnoj Africi.

S tim u vezi predviđaju se dva rješenja podunavskog problema. Prvo rješenje bi se sastojalo u tome da bi se pomoću Engleske i Francuske prisililo Austriju i Mađarsku da napuste Italiju i da se pridruže Maloj Antanti. Ako pak to ne bi uspjelo, onda se ima i nadalje te dvije države smatrati vazalima Italije i prema tome definitivno opredjeliti svoje držanje.

Ogromno povećanje engleske avijacije

Rim 19. — U vezi napretka talijanske avijacije koja do sada broji 2500 aparata odlučila je engleska vlada da prema ovome najnovijem programu čim prije pristupi izgradnji 2000 novih aviona i hidroaviona, čime bi popravila neprijatni omjer vazduhoplovnih snaga koji postoji između Engleske i Italije. Predviđa se da bi taj program bio dovršen do konca marta 1937.

Askari pri jurišu

Uroćenici talijanskih trupa u teškim borbama kod Adue jurišuju na abesinske položaje

Zabranjeno je raspačavanje brošure pod naslovom: „Kako će se svršiti abesinski rat" koja je izašla u Zagrebu

Velika Britanija neće dati nikakove odštete nijednoj državi kod provodjenja privred. sankcija protiv Italije.

Albanija afirmira svoje srdačne odnose sa Italijom

Tirana 19. Poslije završetka ljetnih ferija otpočela je albanska narodna skupština ponovno svoj rad. Na prvoj skupštinskoj sjednici pročitao je ministar pretsjednik Pandeli Evangheli poslanicu Kralja Zogu, koja je bila od svih poslanika prihvaćena uz oduševljeni aplauz i odobravanje.

U toj se poslanici nalazi i jedan pasus, koji veli da su albanski odnosi sa „velikom i plemenitom saveznicom" Italijom nadasve srdačni i da albanska vlada želi da i takove i nadalje uzdrži. Albanija je doduše članica Društva Naroda i hoće da to i nadalje bude, ali iz obzira prema tjesnim odnosima sa Italijom, ne želi da se priključi sadašnjim ženevskim zaključcima, dapače namjerava da uspostavi još tješnju saradnju sa svojom vjernom prekomorskom saveznicom.

Pripreme za povratak Habzburgovaca u Austriju

London 19. — Vijesti o događajima u Austriji komentiraju se na razne načine. Sa francuske strane su dolazile tvrdnje da su u Beču izbili neredi i da se priprema puč Hitlerovaca. Međutim engleski politički krugovi nisu ozbiljno uzeli te francuske informacije, koje, kao i redovito, svaku promjenu u Austriji pripisuju Njemačkoj. Rekonstrukcija austrijske vlade i pojačavanje njezinih veza sa knezom Starhembergom udešeni su baš od strane režima eda se čim prije omogući povratak nadvojvode Otona u Beč, čiji bi dolazak prema mišljenju bečkih vladajućih krugova kao i njihovih pomagača u Italiji i Francuskoi najbolje zajamčio nezavisnost Austrije.

Du sada još nije poznato stanovište Njemačke i Male Antante prema tim najnovijim događajima.

Obazrivost Italije

Rim 19. — U Zadru je postojalo društvo „Societá Dalmata di istoria patria", koje je izdavalo publikacije u svrhu da se time dokaže latinsko odnosno talijansko obilježje Dalmacije. Ovih je dana talijanska vlada raspustila ovo društvo i postavila komesara. Arhiv ovog društva prenjet će se n Veneciju.

Podmirite pretplatu!

Uslovljeno provađanje sankcija

London 19. Jugoslovenska delegacija podnijela je svoj predlog za praktičnu primjenu stava 3 čl. 16. Pakta Društva Naroda, koji sadrži ove točke: Potrebno bi bilo da se zemljama, koje se izlažu šteti od obustava izvoza u Italiju osiguraju nova tržišta na taj način što bi druge države članice Društva Naroda primile taj obustavljeni izvoz, makar i na štetu država, koje ne sudjeluju u sankcijama. Treba svakako državama koje primjenjuju sankcije osigurati priliv deviza, zato što će i one izgubiti zbog obustavljanja svoga izvoza u Italiju, jer se može desiti da zbog primjene sankcija izvjesne države ne mogu odgovarati svojim obavezama plaćanja u inostranstvu.

Sakupljanje novca u Italiji

Rim 19. Pod lozinkom „Dajte zlato za domovinu“ vrši se medju talijanima sakupljanje zlata, koje se do sada popelo do vrlo visokih svota. Netom su stigle vijesti o ženevskom zaključku provedbe sankcija, poslane su mnogim filijalama talijanske narodne banke veće količine engleskih funta u zlatu, koje se imaju rastopiti i tako povećati zlatno pokriće talijanske valute. Svi slojevi talijanskog naroda, u koliko raspolažu sa zlatnim predmetima, predali su veće količine zlatnog nakita e da tako povećaju zlatne rezerve Banca d'Italia. Drži se da do sada predano zlato dostiže težinu od preko 800 kg.

Novi zakon o zastavama

Na preksinoćnoj sjednici ministarskog savjeta raspravljalo se i o novom zakonu o zastavama, te će biti slobodno razvijanje plemenskih zastava srpske, hrvatske i slovenačke, ali po red državnih zastava. Slične odredbe postoje u Sjedinjenim Američkim Državama, gdje se kod svake javne manifestacije na čelu uvijek mora da nosi američka državna zastava a ostale zastave mogu da se nose u povorkama. Naravno da će sva državna nadleštva i državne institucije rezvijati i nositi jedino jugosloven. drž. zastavu.

Sovjetska radio-stanica u polarnim krajevima

Sovjetski listovi javljaju, da je na ostrvu Diksonu završena gradnja velike radio-stanice. Stanicu je kontrolirala specijalna sovjetska komisija, koja je konstatovala, da su graditelji dobro svršili svoj zadatak, iako su radili u vrlo teškim uslovima. Za srazmjerno kratko vrijeme je podignuta velika radio-stanica, koja zadovoljava sve tehničke zahtjeve. Radio stanica na ostrvu Diksonu je jedna od najboljih radio stanica Sovjetskog Saveza. Nova emisiona radio-stanica je za čitav Arktik od neobične važnosti, jer je ove godine s ostrva Diksona upravljano plovidbom u polarnim morima.

Prigodom Dušnog dana izrađujem nadgrobne vijence počam od D. 60 pa unapred te bouquete uz vrlo umjerene cijene pa se preporučam cijenjenom gradjanstvu.

Splićani!

„TRIBUNA“ od utorka 22 X početi će donašati „Splitsku Gradsku Kroniku“ u kojoj će se na strogo objektivan način tretirati sva gradska i okolna pitanja Splita, onako kako je to u interesu građanstva.

„TRIBUNA“ će u toj rubrici donositi svako ispravno mišljenje o aktuelnim problemima grada, bez obzira na bilo koje lične ili druge momente.

„TRIBUNA“ će takovim svojim radom omogućiti da se u javnosti tretiraju svi problemi koji se dosada obzirom na postojeću štampu nisu mogli da tretiraju.

„TRIBUNA“ izlazi svakog drugog dana. Biće na prodaju već u 7.30 sati ujutro u svim boljim trafikama kao i kod gradskih kolportera.

Cijena po kom. D. 1.— Mjesečna pretplata D. 12. Dopise slati na: „Tribuna“ Split kod g. Petrikova, trafika (Narodni trg) ili Gospinica 30.

Pri svijetlu posljednjih nada

Zagreb, 17. X. — U vezi s talijansko-abesinskim sukobom odigravāju se sve od reda važni događaji, koji su doduše još uvjek uvod u razvoj velike drame, ali koji ipak dozvolja vaju izvjesne prognoze. Otpadništvo Negusova zeta Gukse i rāsa Kākse i njihov prelaz Talijanima može da bude od velikog političkog značenja, jer bi njihov korak lako mogli da slijede i drugi rasovi i poglavice (što se već i dešava), kad se zna kakovi sve antagonizmi postoje izmedju njih i negusa. Zadržavanje talijanskog poslanika de Vinci a i talijanskog vojnog atašeja u Addis Abebi može također da izazove oštre diplomatske diskusije sa svim njihovim posljedicama. Odlazak generala de Bono u Aduu i otkriće spomenika poginulim kod tog mjesta 1896 g. događaj je, koji mora da djeluje na ratno raspoloženje Abesinaca. Na afričko ratište stigao je već i talijanski maršal Badoglio, što znači da će daljnja talijanska ofenziva biti provedena kolaboracijom dvaju najvrsnijih talijanskih vojskovođa.

Dok se sve to odigrava, u Ženevi se dalje radi na izradi planova i rezolucija o sankcijama. Bude li mehanizam tih sankcija posvema dotjeran i postavljen u puno kretanje, u najskorije ćemo vrijeme prisustvovati sve jačim i težim komplikacijama. Ne treba naročite političke ni diplomatske pronicavosti, da se predvodi najgore, ako se Engleska odluči na blokadu ili čak na prekid diplomatskih odnosa s Italijom.

U takvom stadiju situacije prirodno je što se izvjesnim čuvstvom olakšanja prate vijesti, koje ukazuju na mogućnost novih pregovora, čime bi se već situacija izmijenila u toliko, u koliko bi se javile nove nade u sporazum i u mirno rješenje spora. Time bi se istovremeno predusrele sve one opasnosti, koje lebde nad Evropom, a koje bi mogle da nastanu na tolikim njenim dobro poznatim neuralgičnim točkama.

U Ženevi se pred par dana mnogo govorilo o spremnosti Mussolinijevoj na kompromis i to uz uvjet, da Društvo Naroda otstupi pod posebnim uslovima Italiji pokrajine Tigre, Harar i Ogaden i da se pri tome talijanska prava na tom teritoriju potanko ustanove. Kad bi to stojalo, bio bi to prvi slučaj da Mussolini pregovara o Abesiniji u okviru Društva Naroda i da se odriče vojnog pohoda do abesinske prijestolnice. Druga vijest, koja izaziva optimističko naziranje, jest ona, koja se odnosi na posjet generala Enzia Garibaldia Londonu, jer bi takav posjet mogao zaista da donese znatnu promjenu u odnosima izmedju Italije i Vel. Britanije. Treba ovdje spomenuti i najnoviju akciju Lavala za sporazum. Uspjehom te akcije nastalo bi popuštanje one napetosti, koja vlada izmedju Rima i Londona i koja ako ne prestane, može da Evropu povuče u medjunarodni sukob sirokih i teških razmjera baš s obzirom na spomenute njene brojne neuralgične točke. Ako se uzme u obzir i činjenica, da bi locarnski ugovor nakon definitivnog istupa Njemačke iz Društva Naroda prestao da bude medjunarodno-pravna garancija, onda je lako razumjeti, što bi značio jedan talijansko-engleski konflikt s mogućnošću da se premetne u vojni sukob. Posljedice abesinske afere manifestovale bi se tada u svoj njihovoj tragičnosti, a po prilici najbrže i najoštrije na evropskom istoku. Prva pucnjava na mediteranu uskomešala bi odmah Evropu, a njen istok ponajjače, jer se tu izvjesne nacijonalne rivalnosti i mržnje jedva suspreže da ne buknu u otvoren sukob. Tu je opasno pitanje Memela, tu su napetosti izmedju Poljske i Čehoslovačke radi malog teritorija Tešinskog, koje traju već 15 godina. Pariški list „L'Action Francaise“ u svom broju od 12 o. mj. ima članak o tome sporu pod napisom: „Freres slaves ennemis“. Na kraju tog članka veli se: „Ovi incidenti daju karakter posebne težine činienici, što se oni zaoštravaju u času, kad se dvije rivalne države angažiraju svaka od svoje strane u jednom medjusobno opročnom sistemu alijansa. Zbliženju ili savezu poljsko-njemačkom odgovoreno je zbliženjem ili savezom češko-sovjetskim. Razvoj te situacije prati se s krajnim interesom koliko u Berlinu toliko u Moskvi. Poljska i Čehoslovačka prikazuju se kao pioni pomaknuti naprijed na šahovskoj ploči, kojima manevriraju neprijateljski diktatori. Na njihovoj se zajedničkoj granici gomila upaljivi materijal, tako da će biti lako izazvati od njih eksploziju.“

Ne zaboravimo uz to, da takovih, a valjda i opasnijih neuralgičnih tačaka i nagomilanih eksploziva ima još mnogo diljem Evrope.

Hoće li uspjeti, da se ovog puta predusretne i osujeti poremećenje odnosa i poretka u Evropi? Engleska izjavljuje da hoće mir. Novi britanski poslanik u Beogradu g. Campbell, upitan prošle subote o medjunarodnim događajima i o aktivnosti Ženeve, podvukao je, da britanski državnici žele samo jednu stvar: mir.

Kad to stoji i kad još nisu prekinute sve niti, koje vode iz Rima u London i obratno t. j. kad još postoji nada, da bi direktni talijansko-engleski pregovori mogli da unesu umirenje; kad se zna koliko Francuska radi baš na tome, da se Rim i London ne uhvate u opasni koštac, onda treba vjerovati, da će makar u dvanaesti sat biti odalečeni sa spremljenih laguma oni fitilji, koji bi ih mogli zapaliti i da će Evropa odahnuti. Ovo rāspoloženje cijele svjetske javnosti, koja zabrinuto prati događaje, može da traje još vrlo malo, jer se sa svih strana preduzimlju koraci brzim tempom, tako da stojimo pred neminovnom fatalnošću, koja može da bude uklonjena jedino jednim emimentno herojskim naporom svih interesovanih, da rješavanje postojećih sporova prepuste mirnom i trezvenom raspravljanju mjesto ratnom razračunavanju. Na žalost izvjesni znaci i izjave nisu podesne za takav samoprijegor. Coselschi sinoć u radiju poručuje, da će Italija ići do kraja do posljednjeg čovjeka i do posljednje pare. Iz Londona preko Pariza poručuje se Rimu neka se prvo talijanske trupe povuku iz Abesinije, pa da će se tek onda razgovārati u Ženevi. Nalazimo se dakle zbilja pri svijetlu — posljednjih nada.

Dinko Sirovica.

Abesinski konflikt i Njemačka

Pišu nam iz Berlina:

U centrumu ovdašnjeg političkog interesiranja stoji abesinski konflikt. Ko izbliže studira stanovište nadležnih njemačkih krugova prema razvitku događaja, brzo vidi idejni razdor, kojim Njemačka reagira na abesinsko-talijanski spor, kao i na komplikacije izmedju Italije i Engleske. Izgledalo bi potpuno prirodno, da Njemačka, koja je napustila Društvo naroda i koja danas ne nalāzi dosta oštrih riječi za osudu Društva naroda, s tajnom radosti pozdravi ne samo teške momente, kojima je izložena Ženeva, nego prije svega i ranije anglo—talijansko prijateljstvo, jer se time ruši i front, koji je obrazovan u Stresi u prvom redu protiv Njemačke. Što se tiče spora izmedju Engleske i Italije, njemačke simpatije bi trebale da su na talijanskoj strani, jer je svako slabljenje engleske kolonijalne snage dobit za Njemačku, koja sve energičnije izlazi s aspiracijama za prekomorske krajeve. Iako se Hitler na poznatom sāstanku u Veneciji rđavo razišao s Mussolinijem, iako su njegovi ciljevi u kontradikciji s težnjama talijanskog diktatora, u unutrašnjem političkom pogledu izmedju obiju zemalja postoje neporecive duhovne veze.

Anglo-francuski odnos je u Berlinu smatran za ključ čitave evropske situacije. Zvanični krugovi pažljivo prate razvitak diplomalskih pregovora izmedju oba glavna grada zapadnih demokratije.

Njemačke nade izražava ministar dr. Goebbels, kad je ove nedjelje govorio o položaju Njemačke u sadašnjem sporu. Dr Goebbels je prvi slavio značaj njemačkog oružanja i izjavio je, da njemačka oružana snaga odredjena za odbranu njemačke države. Njemačka armada više ne stoji izmedju naroda i države. U vremenu svjetske krize se najbolje vidi koliko je potrebno da narod ima oružja, kojim će braniti svoja prava. Nikakva moć svijeta neće narodno-socijalisti čku vladu primorati, da uradi nešto što bi škodilo budućnosti njemačkog naropa. Zategnuta situacija u svijetu zahtjeva, da se snaga njemačkog naroda pojača ne samo izgrādnjom armade, nego i održanjem moralne rezistencije. Njemačkoj niko neće pomoći, ako zapadne u sporove. Baš sada Nijemci moraju biti usko povezani. S obzirom na vanrednost svjetskih događaja iduća zima zadaje Njemačkoj na spoljno—političkom polju velike i teške zadatke. Goebbels je rekao: „Kad bismo sada bili bez oružja nijedna moć svijeta nas ne bi odbranila da nas ne uvuku u vir eventualnih događaja. Danas je medjutim neutralnost, koju smo izabrali, zasnovana na sopstvenoj snazi našeg naroda.“ Goebbels je svoj govor završio uvjerenjem, da će svijet sām svršiti svoje poslove. Ako medjutim neko pokuša da u te poslove uvuče Njemačku, naići će na njezinu odbranu.

C

Američki korak u Rimu

Washington 19. Po naredjenju ministra vanj. posl. Sjedinjenih Država Hull-a poduzeo je američki ambasador u Rimu, Long, korake kod talijanske vlade apelirajući da se u ime humaniteta ne bombarduju iz zraka abesinski nezaštićeni gradovi i sela.

GRADSKE VIJESTI

Ženama grada Šibenika!

Kraljevska Vlada priprema nov izborni zakon. Na temelju člana 55 stava 3 Ustava Kraljevine Jugoslavije od 3 septembra 1931 godine izborni zakon ima da riješi o ženskom pravu glasa.

Dana 20 ovog mjeseca održaće se veliki zborovi žena u svim većim mjestima širom naše prostrane Države. Na svim tim zborovima tražiće se političko oslobođenje žene i odnosne će se rezolucije dostaviti Kraljevskoj Vladi i Narodnoj skupštini.

U ovome tako važnom i odlučnom času treba da se čuje i glas svih žena ovog grada koje traže zakonsko priznanje svojih političkih prava.

Narodna ženska zadruga u Šibeniku, pozivljući se na nacionalnu i političku svijest naših žena uopće, javlja svima Šibenkama da će se u nedjelju 20 tek. mj. u 10 sati prije podne u gornju svrhu održati zbor u prostorijama Zadruge, te od sviju očekuje da nijedna neće izostati.

Naš grad koji je uvijek bio prvi na braniku velikih i uzvišenih ideala bratstva, jednakosti i slobode, dižući i ovom prilikom svoj jaki glas ostaće dosljedan samom sebi, ističući i potvrdjujući svoja stara načela i svoju staru borbu, jer se i sada radi o jednakosti i slobodi žene koje tek imaju da budu priznate.

Čajanka u plesnoj školi ‚Tucić'

Večeras u 8 sati otvara se plesna škola „Tucića" u prostorijama do kafane „Astorija". U lijepo renoviranoj sali uz sviranje najmodernijih šlagera, ljubitelji plesa naći će ugodnu zabavu. U nedjelju po podne u ovoj školi opet se priredjuje čajanka.

Takove čajanke priredjivaće se svake nedjelje i praznike kroz nastupajuću sezonu.

Koncerat Mornarske glazbe

Prošle nedjelje nedavno popunjena Mornar. glazba održala je promenadni koncerat u gradskom perivoju koji je bio vrlo uspio. Ove nedjelje će opet Mornarska glazba održati promenadni koncerat u perivoju „Kralja Aleksandra" od 11—12 sati prije podne sa slijedećim prhgramom:

1) Čiček: „Đeneral Terzić" Marš
2) Rossini: „Semiramis" Ouvertura
3) Brodil: Iz Niša i okoline. Fantasia
4) J. Padila: „Là Violetera" Solo za Fligornu
5) R. Wagner: „Tannhäuser" Potp.
6) Raha: „Ili — Ili" Marš

KINO BALKAN — u nedjelju: velepopereta: Ciganska rapsodija. Charles Boyer Loretta Joung.

„Dubrovnik" više ne dolazi u Šibenik

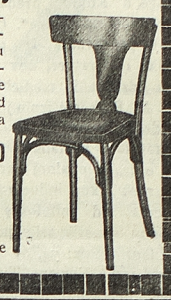
Prema iznenadnom rješenju direkcije Dubrovačke plovidbe, brza pruga br. 3 koju je vršio parobrod „Dubrovnik", neće više ticati Šibenik i Biograd n m. Ovo rješenje Dubrovačke došlo je na urgiranje Jadranske plovidbe, kako ova pruga nebi ticala Sušak, a uz to Šibenik i Biograd. Na taj način naš grad i Biograd gube jednu odličnu brzu prugu i u isto vrijeme jedinu koja je ticala oba ova mjesta. Ovakovim postupkom i onako rđave saobraćajne veze Šibenika još više se pogoršavaju. Umjesto da se veze poboljšavaju, mi svakim danom idemo na gore. Koliko je ova pruga vrijedila za nas, najbolje pokazuje činjenica da je to jedina brza pruga koja je spajala Šibenik sa Biogradom. Poslije jedva tri mjeseca od njenog uvođenja sada se i ona ukida, te na taj način ni jedan parobrod Dubrovačke plovidbe neće ticati mjesta sjeverne Dalmacije.

U koliko smo obavješteni, Dubrovačka plovidba rezervirala je sebi pravo da prema nahođenju ponova uvede ovu prugu. Ovo nas ne može utješiti, jer dosadanja praksa nam je dokazala da se u pogledu Šibenika ovakove stvari ne popravljaju tako lako!

Op. Dok list ulazi u stroj mjesna organizacija Dubrovačke plovidbe niti Putnik neznaju o tome još ništa.

Vaša je korist

ako se prije kupovanja interesirate za robu i cijene iz svjetske tvornice pokućstva od savijenog drva

Remec - Co

Kamnik kod Ljubljane

Najbrže, najjeftinije, najsolidnije najlepše

Tjesnoća ulica i ustavljanje kola po njima

Poslijednjih dana uslijed jematve, po gradskim ulicama je vrlo živo od brojnih težačkih kola, koja prevoze grožđe. Šibenik, kao i ostali primorski gradovi, ima većinom vrlo uske ulice, tako da je često dovoljno da stanu svega jedna kola, pa da se saobraćaj vrši sa teškom mukom, i to saobraćaj za pješake. Medjutim u dosta slučajeva ta težačka kola zaustavljaju se i stoje u ulicima tako nezgodno, da je vrlo teško, a katkada i nemoguće preći. Njihovi vlasnici ne vode uvijek računa o prolaznicima, tako da su ovi ponekad primorani da se vraćaju i idu zaobilaznim ulicama. Isto tako dešava se, da se žene i djeca sa strahom moraju gurati pored konja samo zato, što njihovi vlasnici nisu vodili računa o tome da tu treba napraviti mjesta i za prolaznike.

Pojmljivo je da se sada u vrijeme jematve, tako veliki broj kola nalazi po ulicama. Ali zato ti vlasnici kola moraju imati obzira prema ostalom gradjanstvu i voditi računa da i ono mora imati prostora za prolaz. Naše gradske ulice i ako dosta tjesne, ipak su većinom toliko široke da se pored kola može ostaviti mjesta i za prolaznike. Samo da to treba dobra volja i obzirnost. Mislimo da bi i nadležni trebali ovome da posvete malo pažnje i omoguće građanstvu nesmetani prolaz i saobraćaj.

Tečajevi francuskog jezika

Društvo Prijatelja Francuske u Šibeniku otvara 1. novembra o. g. svoje tečajeve francuskog jezika.

Prema odazivu isti će biti podijeljeni u razne grupe. Ove će godine sarađivati u njima jedna rođena francuskinja, koja se ljubazno odazvala pozivu uprave.

Upisivanje će se vršiti u društvenim prostorijama na poljani i to od 23—31 oktobra od $7\frac{1}{2}$—$8\frac{1}{2}$ sati na veče.

Mjesečna cijena Din. 30.—

Sastanak gornjeg društva je u srijedu 23 X u 19 sati.

SPORT

„Hajduk" (Split) - „Osvit"

Sutra po podne u 3 sata na igralištu „Osvita" na Šubićevcu održaće se utakmica izmedju splitskog „Hajduka" i ovdašnjeg „Osvita" za liga prvenstvo. Odlična forma „Hajduka" a i „Osvita" obećava vrlo interesantnu borbu, te je i razumljivo da u Šibeniku vlada za ovu veliki interes među sportašima. Ako se još uzme u obzir da je jednom i drugom klubu ova utakmica vrlo važna po plasman na tabeli, može se očekivati da će biti kroz cijelu igru vrlo napeta borba. Sve dosadanje utakmice između Hajduka i Osvita koje su igrane u Šibeniku davala su uvijek dobar futbal i bile su pravo uživanje gledaocima i zato je Hajduk bio uvijek najrađe viđen gost kod nas.

Za ovu tešku utakmicu Osvit izvodi slijedeći tim:

Fančević

Crnogaća Rončević I

Bizjak Sunko Munitić

Berić, Krcijan, Ronč.III, Perićić, Roščić.

Tim je dobar — najbolji koji je Osvit u stanju da izvede. Možda će nastupiti neke izmjene u pogledu mjesta igrača u navali. Nije isključeno da Roščić dodje na centar, Rončević na lijevu spojku i Perićić na krilu.

Hajduk nastupa sa svojim najboljim timom, u kome će igrati sve prokušani i odlični igrači.

Ovu utakmicu sudiće sudac g. Šitić iz Splita.

Kako čujemo, za ovu utakmicu dočiće dosta Hajdukovih simpatizera i navijača iz Splita, kako bi svom ljubimcu pomogli svojim drukanjem.

* * *

Prije početka utakmice na terenu će biti jedna mala proslava. Odlični igrači Osvita: Kacijan i Rončević I dobiće od kluba ukusne darove kao nagradu. Naime, ova utakmica je stota po redu ovoj dvojici igrača. Odmah po osnivanju kluba njih dvojica su ušli u prvi tim i za ovo vrijeme ula gali mnogo napora za napredak kluba. Rončević u odbrani a Kacijan u navali, bili su uvijek stubovi tima i dobrim dijelom je njihova zasluga napredak Osvita od osnutka do danas.

Slavljenicima i mi čestitamo, uvjereni da će se i nadalje truditi kao što su to i do sada uvijek radili.

Osnivanje šahovske sekcije „Osvita"

Na inicijativu neke agilne gospode osnovana je pri mjesnom klubu Osvit, šahovska sekcija, koja već ima i svoje prostorije na poljani Kralja Petra. Osnivanjem ove sekcije naš grad dobiva jednu stvar koju do sada nije imao a koju svi napredniji gradovi imaju. Članovi ovog kluba namjeravaju da tokom vremena priređuju i međugradske turnire, osim turnira koja će držati između sebe.

Čajanka Akademskog kluba

U hotelu „Krka" Akademski klub priređuje večeras čajanku. Sviraće odlična jaz-kapela. Početak u 21 sat. Ulaznica dobrovoljni doprinos

U OFICIRSKOM DOMU održaće se u subotu u 9 sati na veče drugarsko veče. — U nedjelju na veče Čajanka. Sudjeluje Mornarska glazba pod vodstvom zasl. kapel. viši muz. II kl, Martineti a Antuna. Ulaz dozvoljen članovima i prijateljima koji posjeduju stalne legitimacije.

U radnom logoru rumunjskih fašista

Parada na moru u neposrednoj blizini bijede. — Fašisti su svuda isti

Obala Crnog Mora između Konstance i Carmen Sylve — piše A. Šulc u „Češkom Slovu" — nije baš mjesto nadahnuća za pjesnike i lovce prirodnih ljepota. To je pusta stepa, na kojoj vegetira bagremovo grmlje među čkaljem i malo cvjeća, ali krasna prirodna plaža, koja se proteže u dužinu od mnogo kilometara uz more, direktno stvorena za ljubitelje vode, tom kraju obećava dobru budućnost. U blizini Carmen Sylve, ljetovališta bogatog rumunjskog staleža, počeo je nedavno rasti interesantan ljetnji logor. Kad je bio završen postao je velika atrakcija, jer za rumunjsku omladinu predstavlja nešto originalno, herojski i revolucionarno.

Operetski „Führer"

Stepa se završava pred morem padinom od nekih dvadeset metara. Dolje je pjesak, koji more stalno preliva. Na toj padini su graditelji počeli svoj rad. Podigli su nekoliko niskih zgrada u tradiciji pastirskih koliba i oko njih su modelirali iz polučvrste gline vještačko stenje, stepenice, bašte i kioske. U sredini stoji kao neka administrativna zgrada od gline i dasaka i pred njom na visokom koplju vije se zastava. Pod zastavom vidite gordo isprsenog čovjeka, opasanog lentom kao da je od pogrednog društva „Concordia". To je vođa logora, koji prima razne raporte članova kolonije U logor sam dospio kao mirni putnik, primamljen živom vrevom u logoru, koji je tu nikao kao nekim čudom za jednu noć. Kako pred vođom nisam zauzeo vojnički stav i nisam se udarao u grudi i najzad podigao ruku kao stari Rimljanin ili hitlerovac, dočekali su me ljubopitljivi pogledi.

Bez bara to ne ide

Odnekud se stvorio čovečuljak, koji govori francuski. Vodio me je kroz logor i vrlo ljubazno tumačio o čemu se u stvari radi. Logor kod Carmen Sylvie je podigla mlada rumunjska inteligencija, ujedinjena pod geslom „Sve za narod". Dakle sada smo kod kuće! Vodić mi ideju pokreta izlaže s takovim oduševljenjem i ponosom, da sam dobio hrabrost da mu postavim otvorena pitanja. U „Gvozdenoj gardi" (tako se naziva organizacija) su najviše studenti visokoškolci, učitelji i činovnici. Pored bara, koji je podignut po ugledu na salone, poznate iz cowboyskih filmova, nalazi se i mjesto određeno za pravoslavno bogosluženje. Ta veza je u fašističkom logoru nešto originalno. U blizini bara je poljska kujna, gdje se peče kukuruzni hljeb i uveče ovan na ražnju, na koga paze preplanule moderne ve-

Predavanje Dr. M. Perkovića

Knin, 16.X.

Jučer je održano na našem pučkom univerzitetu, pokrenutom od D. Ž. zadruge u Kninu, predavanje: „Naše narodne pripovjetke". Ovo je treće, po redu, predavanje iz područja našeg jezika i literature, dok su bila već dva održana iz medicinskog područja. Dr. M. Perković iznio je najbitnije što je do sada komparativno proučavanje dokazalo o postanku, izvorima i uopće o tradicionalnoj književnosti kod Slavena i kod indoevropskih naroda. Počevši od mitološke metode braće Grimm i teorije seljenja pripovijedaka, po teoriji Bonfeya, i komporativnog istraživanja Engleza Tylora, lijepo je upleo mišljenje psihologa Wundta i njegov princip opercepcije i princip iluzije u proučavanju teorije postanka tradicionalne književnosti kod svih naroda. Dotakao se je i radova, u tom pravcu, naših učenjaka Jagića, Nodila, Maretića itd. Osobito je bilo zanimivo njegovo uspoređivanje konvencionalnih ili internacionalnih motiva narodnih pripovjedaka, kojima moderna psihonalitička metoda traži izvore u klapnji ili sanjanju, i umjetno izvedenom stanju klapnje pomoću hašiša, koji je bio poznat još i starim Grcima. Predavač je na kraju upozorio slušateljstvo na odlike naših, srpskohrvatskih narodnih pripovijedaka i na njihovu uzgojnu stranu i kako su one davale gradiva našim umjetnim književnicima i pjesnicima, a osobito, koliko su one neiscrpivi izvor za učenje našeg jezika i stila. Publika je zahvalila predavaču odobravanjem i aplauzom.

Pučki univerzitet u Kninu se lijepo razvija i svakim predavanjem pobuđu je kod građanstva sve to viša zanimanja. Sada će započinjati u 7 sati navečer mjesto u 7 i po sati.

Proštenje Bogorodičina Pokrova u Kninu

Knin 15-X.

Ovo tradicionalno proštenje u Kninu na koje se sakupe tisuće i tisuće vjernika iz cijeloga sreza i ujedini sa tisućama, koje dolaze radi najvećeg pazara uopće u jesenskoj i zimskoj sezoni u ovoj varoši, i ove je godine dalo neobičan izgled i imponentno obilježje živopisnosti, veselja i trgovačkog i pobožnog svijeta sa sjeverodalmatinskih sela. Pravoslavna parohialna crkva bila je cijeli dan prepuna hodočasnika, a izvana bila je okićena bršljanom i mnoštvom državnih jugoslavenskih zastava i zastavica. Litija je bila nepregledna, a iza crkvene zastave odmah je slijedila velika državna zastava! Karakteristični i vjekovni simbol, kako, tamo od vremena Nemanjića i Sv. Save, spaja pravoslavlje državu i religiju u divnu harmoniju pjesnikovih riječi: za krst časni i slobodu zlatnu. Sloboda je samo u svojoj državi kada Krstova nauka slobodu pozlaćuje bratskom ljubavlju!

Još je jedna žutješna pojava, koja veseli svakog iskrenog državljanina, ispoljena u Kninu na Pokrov. I amo je vrućа krv dalmatinska, i amo puk ima svoje neoborivo političko uvjerenje, pa niko nije čuo ni jednog poklika koji bi mogao da izazove nered; nije se dogodio ni najmanji incidenat, koji bi zahtjevao bilo kakovo uredovanje! Narod je bio veselo raspoložen, pjevalo se i kolo igralo, a brat brata nije ni krivo pogledao! Može li u ovome, da posluži Proštenje Bogorodičina Pokrova u Kninu i drugim mjestima po Dalmaciji, gdje počesto ima i proštenja i drugih sličnih „derneka i sajmova"?!?

In memoriam Vinku Tomiću

U večernjem sutonu septembarske noći pronjela se mjestom munjevitom brzinom tužna vijest da je prestalo kucati srce milog mog Vinka.

Ostavljajući teške brige svakidašnjice, razapeo si jedro i otplovio daleko od svoje dalmatinske rođene grude, mile majke i divnog zavičaja. Nijesi ni slutio da će Ti ta kobna sudbina odrediti mjesto vječnog počinka tamo daleko od dalmatinskog krša i plavetnog Jadranskog mora za kojega si baš i žrtvovao svoj mladi nedozreli život. Još nijesi ni ušao u običnu kolotečinu životne mokotrpne borbe, niti si još upoznao sve muke, patnje i stradanja života, te si kao neiskusni putnik lutao svijetom poput izgubljenog sina u borbi za egzistenciju. Tvoj zvonki smijeh što je kao odjek Tvoje ljepote i mladosti oko Tebe širio radost, zamijenjio je zauvijek tamo na brijegu pod čvetnim krstovima romantičnog Ohridskog jezera. I kad si napokon prebrodio taj teški životni problem, kad si riješio vitalni cilj ljudskog bića, ta kleta kob ugasila je svetionik na uzburkanom Okeanu i nestalo je iz cvijeta mladosti našeg nezaboravnog milog druga.

I u času kad je Tvoja duša imala da otpočne u miru života, kad je Tvoja mladenačka fantazija imala da putuje stazom uživanja raskoši, pao si kao melem cvijet sa jesenskog stabla oktobarske noći.

Neka je Tvojem mladenačkom Tijelu laka Ohridska gruda.

Jovo Kos.

Biograd n/m, oktobra 1935.

Lijep primjer Vodičanaca

Kako smo već javili u okolini Vodica obavljaju se vojni manevri već 4 dana. Sinoć kad je počeo padati prvi mrak domarširao je jedan dio vojske koji je učestvovao u tim manevrima. Oko hiljadu vojnika promarširalo je lijepo i dostojanstveno kroz mjesto. Vojnici i ako umorni od puta bili su puni zadovoljstva. Pučanstvo Vodica izišlo je na ulice te zadovoljno i sa simpatijom promatralo našu junačku vojsku.

Prigodom ovih manevara čitavo pučanstvo Vodica na čelu sa svojim opć. načelnikom gosp. Kistom Skočićem iskazalo je jedan vrlo lijep i ganutljiv gest našoj dičnoj vojci.

Sinoć 16-X kad se je dio spomenute vojske vratio općinski načelnik doznao je da će ta vojska slijedećeg jutra otputovati iz Vodica. Odmah je dao inicijativu da se dobrovoljno prikuplja vino za našu hrabru vojsku. Nije trebalo nikoga tražiti ni pozivati da donese. Nastalo je pravo natjecanje tko će prije i tko više donijeti i u kratko vrijeme kroz par sati sakupljeno je oko 10 hl vina, te više litara rakije i suhih smokava. Nastalo je čašćenje vojske tim domaćim proizvodima.

Isto tako i za vrijeme čitavih manevara na više mjesta vidilo se je gdje ljudi nude vinom našu vojsku. Mnogi od njih davali su sa suzama u očima, osobito žene, te su govorile: „I mi imamo našu dicu u vojsci, pa će i njima drugi dati, moramo jedan drugome it.d."

Svakako ovaj lijep primjer služi g. opć. načelniku te svim Vodičanima na čast i ponos.

I u Vodicama poskupio kruh

Zbog poskupljenja brašna i u Vodicama je pekarna gosp. L. Srdareva podigla cijene kruhu. Svim vrstama kruha poskočila je cijena za 50 para po kg.

—ć—

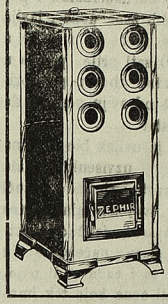
COPPERPAINT podmorna boja garantirana za godinu dana zprobana od iskusnih pomoraca Svih vrsti suhih i uljenih boja, lakova, firnisa, katrama, blaka, karbolineja, kistova, stuka, pakla i sve u tu struku spadajuće predmete, najbolje kvalitete uz umjerene cijene i solidnu poslugu.
Preporuča se
Viktor Sošić - Sibenik
Specijalna trgovina bojaiaka
Trg Stjepana Radića, kod crkve Sv. Ivana,

Smrtnik tekućina za uništavanje insekata kao za muhe, komarce, stjenice i drugu gamad. Nadmašuje svedruge preparate kao ukvaliteti tako i u jeftinoći Probajte i uvjerite se.

Universalna i internacionalna izložba u Bruxellesu

kako nas izvještava Kr. Belgijski Konzulat u Šibeniku, postigla je u zadnje vrijeme jedan rekordan dan. Toga dana prekoračilo je prag izložbe oko pola milijona posjetilaca. Ova velika navala sličila je ogromnom mravinjaku ljudi. Stranaca je bilo u v likom broju. Stigli su sa svih strana svijeta. Izi žbu posjetio je takodjer i g. Lebrun, pretsjednik francuske republike. Mnogo je bila razdragana njegovom prisutnošću i primila ga je sa velikim oduševljenjem. Gosp. Lebrun se je najviše zadržao u francusko-belgijskom odeljenju i u salonu stare umjetnosti. Nije mogao a da ne izrazi svoje duboke utiske sa ove divne izložbe, koja će biti zabilježena kao rijetka izložba ovog doba.

Trgovina željezne robe
IVAN RELJA i DRUG - Šibenik

Bogat izbor raznih nožića za brijanje.
Skladište i samoprodaja šte dnjaka „Eva" za koje jamčimo za svaki komad.
Prodaja peći „ZEPHIR" i ostalih vrsta peći.
Cijene umjerene

VLAHOV
OKREPLJUJUĆI ŽELUDAČNI ELIXIR

ZDRAVSTENI GORKI LIKER SVJETSKOG GLASA
Proizvadja jedino
R. Vlahov
ŠIBENIK

Kuća sa potpunim konforom u centru grada prodaje se. Informacije u upravi.

Unajmljuje se prostorije za kancelariju ili ambulantu, u najstrožijem centrumu.

Bolja obitelj primila bi gospodina na stan i hranu.
Informacije upitati u redakciji.

Kupujem jednu rabljenu električnu peć za grijanje od 220 volti. Ponude dostaviti poštanski pretinac 46 Šibenik.

stalke pjevajući starodrevne pjesme.

Luksus s bijedom

Vojnička organizacija logora nagovještava, da je pokret uperen protiv izvjesnog neprijatelja. Prema izlaganju sekretara protiv „Gvozdene garde" (čija je centrala u Bukureštu) su svi demokratski elementi, socijalisti i država. Gardisti vele: „Hoćemo da narod preporodimo u svima pravcima. Imamo mnogo pristalica, kojima nije ravnodušno današnje rastrojeno stanje u Rumuniji. Želimo da naučimo Rumune da rade i iskorišćuju sva prirodna sredstva, koja nam se nude. Želimo da ujedinimo sve kulturno pretenciozne mlade ljude u zajedničkom radu protiv starih zabluda, u koje padaju svi odgovorni faktori". Princip istina dobar, ali stvarnost izgleda drukčiju. I rumunsku inteligenciju je posjela vizija jake ruke, ali tu se udružuje i mnogo drugih potpuno suprotnih ideja, tako da je rumunski fašizam u stvari konglomerat manifestacija reakcije i dobrih težnja za ozdravljenjem. Čitav rad, koji pretstavlja logor, ostavlja na vas utisak igranja i besposlice. Jedan jedini jači tglas Crnog Mora može najednum sahraniti čitavo delo. To je zaista grad u pijesku, koji služi propagandi i igri vojnika. U blizini logora je siromašno i jadno selo Tuzzla, gdje djeca polusljepa od trahome lutaju medjupsima bez gazde i prljavom stokom. Kućice izlijepljene od gline, bez dimnjaka i patosa, pokazuju nam tu naličje života u Rumuniji.

Izgubljeni ljudi

Graditelji hramova dakako svoj preporoditeljski rad neće početi u tim selima. Prvenstvo imaju prazna parada i obredi na obali mora, gdje se uveče sastaju banjski gosti, da vide kakvi su momci ti proganjani rumunjski inteligenti. Kako gledaju stanovnici logora na inostranstvo? Vodič mi izjavljuje, da im imponira Mussolinijeva Italija, ali žele da su i s ostalima u dobrim odnosima. Čehoslovačka je simpatična zemlja. Jedan mladić iz gomile pita, da li je u Čehoslovačkoj isto tako državno ustrojstvo kao i u Rusiji. Možda je to bila finoća u prekoru ili je to možda i ograničenost. U logoru je grupa gostiju iz Poljske. I to je jedna od interesantnosti radnog logora. Kad smo uveče napuštali logor i kad je iz logora odjekivala korska pjesma od naložene vatre, bili smo puni neodređenih utisaka. Činilo nam se da smo posjetili ostrvce, izgubljeno u stepi, gdje su se sastali mladi ljudi, puni temperamenta, oduševljenja i mora ideja, ali sve to je tako konfuzno i tako lažno, da nas od toga boli glava.

Štampa: Odilk, Graf. Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN — Sibenik. Urednik: Milan Radojković Izdavač: Emilkar Vitaliani